

**Stredná odborná škola obchodu a služieb
Stavbárska 11, 036 08 Martin**

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

6445 K kuchár

Duálny systém vzdelávania

Pre skupiny odborov: 62, 63, 64 ekonomika a organizácia, obchod a služby

Stupeň vzdelania: úplné stredné odborné vzdelanie - ISCED 354

Martin 1. 9. 2018

**Mgr. Danka Černáková
riaditeľka školy**

**webové sídlo školy: www.sosmt.sk
mail: zssmt@sosmt.sk
tel: 043/ 41 353 11; 043/ 41 33 266**

1.1 Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania	6
1.2 Charakteristika školy	10
1.3 Charakteristika pedagogického zboru	16
1.3.1 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy	16
1.3.2 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy	17
1.4 Dlhodobé projekty.....	17
1.4.1 Medzinárodná spolupráca	17
1.4.2 Spolupráca so sociálnymi partnermi	18
1.4.3 Iní partneri	18
1.5 Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu.....	18
1.5.1 Materiálne podmienky	18
1.5.2 Personálne podmienky	20
1.5.3 Organizačné podmienky	21
1.5.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	22
1.5.5 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími podmienkami.....	23
1.6 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov	24
ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ŠTÚDIU	27
2.1 Zdravotné požiadavky na žiaka	30
2.2 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci	31
2.3 Profil absolventa študijného odboru	37
2.3.1 KLÚČOVÉ KOMPETENCIE	38
2.3.2 ODBORNÉ KOMPETENCIE	41
2.3.3 VZDELÁVACIE OBLASTI.....	42
2.3.4 EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE	45
2.3.1 Čitateľská gramotnosť.....	49
3.UČEBNÝ PLÁN	50
3.1 Poznámky k učebnému plánu pre učebný odbor	51

1. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE ŠKOLY

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb Stavbárska 11, 036 80 Martin
Názov školského vzdelávacieho programu	Obchod a služby; Stravovacie služby
Kód a názov ŠVP	64, 63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6445 K kuchár
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie - ISECED 354
Úroveň slovenského kvalifikačného rámca	SKKR 4
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia ŠkVP	01. septembra.2018
Miesto vydania	SOŠ obchodu a služieb Martin
Platnosť ŠkVP	01. september 2018 začínajúc prvým ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Mgr. Danka Černáková	Riaditeľka školy	043/41 332 66, mobil: 0910 909 927	Telefón: +4 21 43 41 353 11 Web: http://www.sosmt.sk	e-mail: cernakova@zssmt.sk	Fax: 043/413 32 66 Email: zssmt@sosmt.sk
Ing. Edita Tóthová	ZRŠ pre technickoekonomické činnosti	043/41 353 11	mobil:0908 640 164	e-mail: tothova@sosmt.sk	
Mgr. Alena Macaláková	ZRŠ pre teoretické vyučovanie	043/41 33 501		e-mail: macalakova@sosmt.sk	
Mgr. Jana Karkušová	ZRŠ pre odborný výcvik	043/41 353 11	mobil: 0907 476 876	e-mail: karkusova@sosmt.sk	

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail	Iné
Mgr. Anna Macháčková	Výchovná poradkyňa	043/4135311		mail: machackova@sosmt.sk	

Zriaďovateľ:

Žilinský samosprávny kraj
ul. Komenského 48, 011 09 Žilina

Martin 01.09.2018

Mgr. Danka Černáková
riaditeľka školy

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
01.09.2013		
	03.09.2019	Vloženie vzorového učebného plánu a vzorových učebných osnov študijného odboru 6445 K kuchár. Zosúladienie vzorového učebného plánu študijného odboru 6445 K kuchár a vzorového učebného plánu študijného odboru 6444 K čašník servírka, vzhľadom na organizáciu výučby.
	03.9.2019	Zmena riaditeľky školy Mgr. Danka Černáková
	03.9.2019	Úprava podľa Národného štandardu finančnej gramotnosti verzia 1.2
	04.9. 2020	Úprava učebných osnov predmetu TSO a OVY určených pre žiakov 1. ročníka (nahradenie tém, ktoré mali charakter praktických cvičení teoretickými témami súvisiacimi s problematikou jednoduchej obsluhy).
	01.09.2021	Zmena poznámky „k“ a „l“ v časti „3.1 - Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4ročné študijné odbory „Človek a spoločnosť“ a „Zdravie a pohyb“, a Odborný výcvik. (modrým písmom napísané na str. 40.
	01.09.2022	Úprava ŠkVP v súlade s Dodatkom č. 10 schváleným Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 13. decembra 2021 pod číslom 2021/9630:53A2220 s účinnosťou od 1. septembra 2022 začínajúc prvým ročníkom.
	01.09.2022	Zmena označenia stupňa vzdelania z ISCED 97 3A na ISCED 2011 354.

1.1 Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našom školskom vzdelávacom programe vychádzajú z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a Štátnom vzdelávacom programe pre skupinu študijných a učebných odborov 64,63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby, 29 Potravinárstvo, 34 Polygrafický služby a 36 Stavebníctvo, 32 Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi. Poslanie školy vyplýva aj z komplexnej analýzy školy.

Poslaním našej školy nie je len odovzdať vedomosti a pripravovať našich žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola sa stane otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti. Naša škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať. Naše **ciele v systéme výchovy a vzdelávania** spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosocionálneho správania, etiky, sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na:

Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

- umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov,
- vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti,
- podporovať špecifické záujmy, schopností a nadania žiakov,
- formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu, rozvíjať koncepciu enviromentálnej výchovy so zameraním na ekológiu, ozdravovacie programy a enviromentálne minimum
- vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia,
- poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti,
- poskytovať pre žiakov a širokú verejnosť ponuku vzdelávacích služieb vo voľnom čase,
- zabezpečiť odbornú a poradenskú činnosť týkajúcu sa integrácie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami Realizáciu stratégie rozvoja školys dôrazom na:

a) **prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov** s cieľom:

- uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového a programového vyučovania,

- zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzieho jazyka vytvorením jazykového laboratória, získania kvalifikovaných učiteľov pre výučbu cudzích jazykov a zabezpečením dostupných podmienok pre výučbu cudzieho jazyka v zahraničí,
- skvalitniť výučbu informačných a komunikačných technológií zabezpečením špeciálnej učebne a softwarového vybavenia, podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti informačných technológií,
- zohľadniť potreby a individuálne možnosti žiakov pri dosahovaní cieľov v študijných i učebných odborov na našej škole,
- zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby,
- rozvíjať špecifické záujmy žiakov,
- vytvárať priaznivé sociálne, emocionálne a pracovne prostredie v teoretickom a praktickom vyučovaní,
- zavádzať progresívne zmeny v hodnotení žiakov realizáciou priebežnej diagnostiky,
- zachovávať prirodzené heterogénne skupiny vo vzdelávaní.

b) **posilnene úlohy a motivácie učiteľov**, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:

- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
- podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie učiteľov,
- rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov.

c) **podporu talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka** s cieľom:

- rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom - žiakom rodičom,
- rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerancie a radosti z úspechov,
- vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,
- odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násillia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
- viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,
- zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie sa,
- nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami a podnikmi doma a v zahraničí,
- presadzovať zdravý životný štýl,
- vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľnočasových aktivít, • vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania.

d) **skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami** na princípe partnerstva s cieľom:

- zapojiť rodičov do procesu školy najmä v oblasti záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít,
- podporovať spoluprácu s rodičmi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,

- aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu a odborného výcviku,
- spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v Martine a Žilinskom regióne,
- spolupracovať sa podnikmi, ktoré poskytujú gastronomické služby, služby obyvateľstvu
 - vytvárať spoluprácu so školami doma a v zahraničí a vymieňať si vzájomne skúsenosti a poznatky, naďalej spolupracovať s partnerskými školami v ČR, v Poľsku, v Španielsku, v Taliansku a Anglicku.
- rozvíjať spoluprácu s nadáciami, rôznymi organizáciami a účelovo zameranými útvarmi na zabezpečenie potrieb žiakov.
- v rámci projektu OPV – Premena tradičnej školy na modernú skvalitniť a modernizovať vyučovací proces, zavádzať moderné formy vyučovania, zvyšovať odbornosť učiteľov.
- škola je zapojená do projektu Erasmus+.

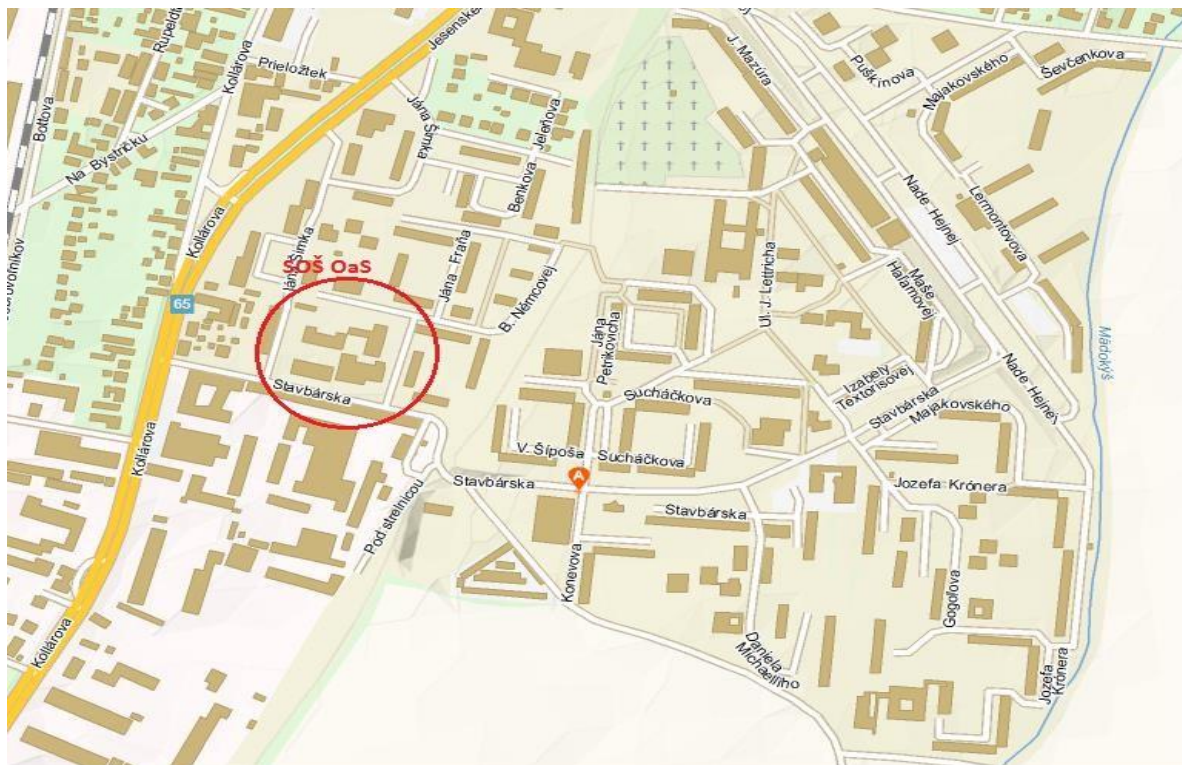
e) zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia s cieľom:

- neustále zlepšovať prostredie v triedach a spoločných priestoroch školy,
- vybudovať viacúčelové športové ihrisko,
- v rámci projektu zvyšovania efektívnosti podporovaného z ESF zatepliť budovy školy, a vymeniť elektroinštaláciu v jednotlivých pavilónoch,
- využiť materiálno-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty,
- pravidelne sa starať o úpravu okolia školy.

Vlastné zameranie školy

Stredná odborná škola obchodu a služieb sa nachádza v širšom centre mesta Martin. Je dostupná z hlavného cestného ťahu Žilina – Martin – Banská Bystrica. Škola sa stala silným vzdelávacím centrom pre potreby mesta a regiónu. Jej vznik sa datuje od roku 1919, kedy mala názov Učňovská škola pokračovacia a do dnešného dňa prešla mnohými zmenami, názvami i štruktúrou. Dnes ju možno charakterizovať ako jednu z najväčších škôl nielen v rámci Turca ale aj Žilinského samosprávneho kraja. Je veľkou školou nielen počtom žiakov, okolo 600 v 20 študijných a učebných odboroch, ale aj počtom objektov, svojimi cieľmi, ambíciami, úlohami, pestrosťou študentského života i ekonomicko-hospodárskym dianím.

Na základe analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce a analýzy práce školy sme identifikovali všetky pozitíva a negatíva školy, ktoré nám signalizovali, čo všetko máme zmeniť, čo ponechať tak, aby náš výchovno-vzdelávací proces mal stále vyššiu a vyššiu kvalitatívnu úroveň, identifikovali sme množstvo zamestnaneckých príležitostí pre našich absolventov v rôznych gastronomických zariadeniach, obchodných a iných prevádzkach, ktoré zabezpečujú služby obyvateľstvu.

SWOT ANALÝZA

Silné stránky školy:	Slabé stránky školy:
jediná škola v Turci so zameraním na služby	nedostatočné vybavenie jazykových učební
komplexnosť školy a jej poloha	nedostatok IKT techniky
škola s humanistickým prístupom	nedostatok učebníc pre štúdium odborných predmetov
práca s integrovanými žiakmi	neatraktívny vzhľad budovy
medzipredmetová spolupráca, prepojenie teória a odb. výcviku	opotrebované zariadenie školy
záujem pedagogických zamestnancov o vzdelávanie	nízky záujem rodičov o odborný rast detí
spolupráca so zamestnávateľmi	slabá spolupráca zo strany rodičov
uplatniteľnosť absolventov na trhu práce	
zapojenie školy do projektov s medzinárodnou účasťou	
úspešná účasť žiakov na celoslovenských a medzinárodných súťažiach	
Príležitosti:	Riziká:
pomoc MPC pri ďalšom vzdelávaní PZ	nízka vedomostná úroveň žiakov ZŠ
spolupráca s výchovnými poradcami na ZŠ, dni otvorených dverí	nízke pracovné a zručnostné návyky žiakov ZŠ

spolupráca so zamestnávateľmi	aktivovať rodičov ku spolupráci
čerpanie štrukturálnych fondov EÚ a ostatných fondov	nedostatok finančných zdrojov na prevádzku školy, jej vybavenosť, rekonštrukciu
bohatá ponuka softvérov pre výučbu odborných predmetov a	nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva
cudzích jazykov	nízky záujem žiakov ZŠ o stredoškolské odborné vzdelanie
využívanie IKT na vyučovacích	zlá ekonomická situácie v rodinách
zákon o odbornom vzdelávaní a príprave	malý počet ponúkaných pracovných miest na trhu práce v regióne
vysokokvalifikovaní pedagogickí zamestnanci	

1.2 Charakteristika školy

Škola

Teoretické vyučovanie je zabezpečené v troch pavilónoch školy, v ktorých sa nachádzajú učebne, dve telocvične, posilňovňa, učebne výpočtovej techniky, príprava špeciálnych učební na prípravu pokrmov a stolovanie.

Školská jedáleň

Naša škola ma zriadené stravovacie zariadenie, a to školskú jedáleň na adrese Stavbárska 11, 036 80 Martin. Martin. Stravovacie zariadenie zabezpečuje stravu nielen pre žiakov a zamestnancov školy, ale aj pre externých stravníkov. Slúžia ako stredisko odbornej praxe pre našich žiakov v odbore kuchár a čašník, to znamená okrem nepedagogických pracovníkov tu pracujú aj majstri odbornej výchovy v spomenutých odboroch.

Praktické vyučovanie

Praktické vyučovanie ako neoddeliteľná súčasť odborného vzdelávania a prípravy v SOŠ obchodu a služieb Martin uplatňuje všetky tri hlavné formy: odborný výcvik, odbornú prax a praktické cvičenia. Praktické vyučovanie uskutočňujeme skupinovú formou v strediskách odbornej praxe (SOP) a pracoviskách praktického vyučovania (PPV) a od 1.9.2016 škola uzatvorila aj s niekoľkými zamestnávateľmi aj zmluvu o duálnom vzdelávaní a príprave na základe zákona č. 61/2015 o odbornom vzdelávaní a príprave. Obmedzene využívame aj individuálny OV dohodnutý zmluvne na pracoviskách iných fyzických alebo právnických osôb. Praktické vyučovanie uskutočňujeme v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania v zmysle zákona č.245/2008 Z.z. (školský zákon).

Škola zabezpečuje praktické vyučovanie prostredníctvom piatich stredísk praktického vyučovania:

- SOP spoločného stravovania – kuchárske, cukrárske a čašnícke
- SOP obchodu a služieb
- SOP polygrafické
- SOP kadernícke a kozmetické.

Každé SOP je zriadené pre skupiny príbuzných učebných a študijných odborov. Jednotlivé SOP majú cvičné dielne – učebne pre odborný výcvik žiakov prvých ročníkov a prevádzky pre odborný výcvik žiakov vyšších ročníkov.

Okrem vlastných priestorov pre praktické vyučovanie využívame aj zmluvne dohodnuté v partnerských firmách a podnikoch.

Zabezpečuje odborný výcvik a odbornú prax na nasledujúcich vlastných pracoviskách:

- Cvičná kuchynka v SOP, Gogoľova 1
- Stravovacie zariadenie školy – ŠJ č.1, Kollárova 73
- Stravovacie zariadenie školy – ŠJ č.2, Stavbárska 11
- Školská cukrárska prevádzka, Gogoľova 1

Zo zmluvných partnerov sú pre praktické vyučovanie vo forme skupinového OV významné nasledujúce firmy:

- Hotel Victória - Hotel Turiec a.s.
- Hotel Bystrička

Individuálny odborný výcvik škola zabezpečuje aj u ďalších zmluvných partnerov, napr.

- Reštaurácia Pasáž
- Penzión Čierna Pani
- UK Jeseniova LF, študentská jedáleň
- Cukráreň Sučany
- Cukráreň Naďka Príbovce Zmluvu o duálnom vzdelávaní:
- GASTROSERVIS, spol.s.r.o.
- Radovan Krčula – Pasáž Pizza ___Caffe---Restaurant - MartINN s.r.o.
- Hotel Turiec

SOP spoločného stravovania – čašnicke, Gogoľova 1, Martin

Zabezpečuje OV a OP vo vlastných priestoroch a to:

- Cvičná čašnícka učebňa v SOP, Gogoľova 1
- Cvičná kuchynka v SOP, Gogoľova 1
- Stravovacie zariadenie školy – ŠJ č.1, Kollárova 73
- Stravovacie zariadenie školy – ŠJ č.2, Stavbárska 11
- Cukrárska dielňa Gogoľova 1

Veľký význam pre výučbu odborného výcviku a odbornej praxe majú aj zmluvní partneri, u ktorých zabezpečujeme odborný výcvik skupinovou formou:

- Hotel Victória - Hotel Turiec
- Hotel Bystrička

V oboch SOP spoločného stravovania sa pripravujú žiaci učebných odborov kuchár, čašník – servírka, cukrár a študijných odborov kuchár, čašník - servírka, hotelová akadémia a žiaci

nadstavbového štúdia v odbore spoločné stravovanie. Žiaci po úspešnom ukončení štúdia dosahujú nasledovný stupeň vzdelania:

- úplné stredné odborné vzdelanie (vyššie sekundárne) – ISCED 354

Dokladom o získanom stupni vzdelania a získanej kvalifikácii je výučný list, vysvedčenie o maturitnej skúške aj výučný list. Absolvovanie odborného výcviku alebo odbornej praxe na školských pracoviskách a zmluvných pracoviskách iných fyzických alebo právnických osôb je predpokladom na získanie a zdokonaľovanie odborných zručností a vedomostí, typických pre daný učebný alebo študijný odbor. Výber zmluvných partnerov školou je pre úspešných absolventov zárukou profesijnej pripravenosti a základom pre celoživotné vzdelávanie v oblasti gastronómie.

SOP obchodu a služieb, Gogoľova 1, Martin

Vytvára podmienky a realizuje praktické vzdelávanie.

- pre obchod v učebnom odbore predavač, v študijných odboroch obchodný pracovník - pre stavebníctvo v učebnom odbore murár
- pre obuvníctvo v učebnom odbore obuvník.

V oblasti obchodu SOP zabezpečuje odborný výcvik a odbornú prax skupinovú formou na týchto školských pracoviskách:

- Školský bufet, Stavbárska 11
- Cvičná odborná učebňa, vrátane učebne na administratívu a prácu s IKT, Gogoľova 1

Okrem školských pracovísk sa odborný výcvik a odborná prax vyučuje v zmluvných obchodných firmách, napr.:

- ECCO Slovakia, a.s.
- Tesco Rtores SR, as.,- prevádzka HM Tesco

S firmou ECCO Slovakia, škola podpísala Zmluvu o duálnom vzdelávaní.

Individuálne praktické vyučovanie zabezpečujeme v spolupráci so zamestnávateľmi:

- Mäso Ľadoveň – Miroslava Stankovianska
- Winteculture, s.r.o. – Treska Bar
- Absolventi v odboroch zameraných na obchod dosiahnu štúdiom odborov Školského vzdelávacieho programu obchodné služby stupeň vzdelania:
- úplné stredné odborné vzdelanie (vyššie sekundárne) – ISCED 354 s dokladmi o stupni vzdelania a kvalifikácie – výučný list alebo vysvedčenie o maturitnej skúške aj výučný list.

Podmienky na praktickú prípravu v oblasti obchodu sú veľmi dobré a sú zárukou kvalitnej odbornej prípravy a základom pre celoživotné vzdelávanie v oblasti obchodných služieb.

V oblasti stavebníctva SOP sa praktické vyučovanie uskutočňuje:

- v školskej cvičnej dielni, Stavbárska 11

- cvičnou prácou v objektoch školy a SOP - v stavebných firmách na zmluvnom princípe. Na stavebné práce má škola základné technologické a materiálne vybavenie. S novými technológiami a materiálmi žiaci pracujú najmä u iných fyzických a právnických osôb, vrátane získavania certifikátov na dané technológie (garantované dodávateľmi stavebných prvkov a materiálov).

Absolventi školského vzdelávacieho programu stavebníctvo – učebný odbor murár získavajú stupeň vzdelania:

- stredné odborné vzdelanie – ISCED 354 a doklad o získaní kvalifikácie je výučný list. Absolvovaním odborného výcviku žiaci získajú odborné zručnosti a vedomosti, ktoré sú pre úspešných absolventov zárukou uplatnenia na trhu práce. Sú tiež základom pre celoživotné vzdelávanie v oblasti stavebníctva.

SOP polygrafické, Gogoľova 1, Martin

Vytvára podmienky a zabezpečuje odborný výcvik a odbornú prax vo vlastných priestoroch a to pre žiakov štyroch odborov, troch Školských vzdelávacích programov:

- Knihárske služby – učebný odbor polygraf-knihár
- Polygrafické služby – študijný odbor grafik tlačových médií
– študijný odbor operátor tlače

Praktické vyučovanie realizuje skupinovú formou v týchto školských dielňach:

- jedna knihárska dielňa
- jedna knihárska dielňa so strojovým vybavením
- jedna tlačiarska dielňa (malooffsetovôtlačiarske stroje) - jedna kopíreň a montáž (pred tlačou)
- jedna grafická počítačová učebňa (počítačová grafika)

Okrem školských priestorov, využíva na vyučovanie odborného výcviku a odbornej praxe dohodnuté pracoviská vo firmách fyzických a právnických osôb, najmä:

- Neografia, a.s. Martin - ALFA Print s.r.o.
- Tlačiareň P+Ms.r.o.
- Zmluvné pracoviská sa využívajú najmä na praktické vyučovanie žiakov študijného odboru tlačiar. Tento vyžaduje náročnú tlačiarsku techniku, ktorú škola nemôže vlastniť a prevádzkovať.

Absolventi vychovávaní a vzdelávaní podľa Školských vzdelávacích programov knihárske a polygrafické služby a programu polygrafia dosiahnu tieto stupne vzdelania a kvalifikácie.

- úplné stredné odborné vzdelanie (vyššie sekundárne) – ISCED 354, vrátane dokladov – výučný list alebo vysvedčenie o maturitnej skúške aj výučný list. Aj s ohľadom na rýchly technický a technologický vývoj v polygrafickom sektore, je dosiahnuté vzdelanie absolventov veľmi dobrým základom celoživotného vzdelávania.

SOP kadernícké a kozmetické, J. Šimka 7, Martin

Stredisko odbornej praxe vytvára predpoklady a zabezpečuje praktické vyučovanie vo vlastných školských priestoroch. Vzdelávanie sa uskutočňuje podľa dvoch školských vzdelávacích programov:

- Kadernícké služby – učebný odbor kaderník
- Kozmetické služby – študijný odbor kozmetik

Odborný výcvik a odborná prax sa uskutočňujú takmer výlučne skupinovou formou v týchto školských prevádzkach:

- Školské kaderníctvo, J. Šimka 7, vrátane
- Cvičnej učebne pre 1.ročník učebného odboru kaderník
- Školská kozmetika, J. Šimka 7, vrátane
- Cvičnej učebne pre 1. ročník študijného odboru kozmetik

Školské prevádzky poskytujú služby pre verejnosť, teda v plnej miere zodpovedajú potrebám praktického vyučovania, či už formou cvičných prác, formou poskytovania služieb a vykonávaním odborných činností zodpovedajúcich odboru vzdelávania žiakov.

Obidve školské prevádzky majú zodpovedajúce technologické a materiálové vybavenie, ktoré bežne vo vybavenosti kozmetických a kaderníckych salónov nie je.

Absolventi školského vzdelávacieho programu kadernícké a kozmetické služby sú v praktickom vyučovaní pripravení na výkon povolania a pracovných činností. Dosiahnú tieto stupne vzdelania a kvalifikovanosti:

- úplné stredné odborné vzdelanie (vyššie sekundárne) – ISCED 354, vrátane dokladov – výučný list alebo vysvedčenie o maturitnej skúške aj výučný list.

V SOP okrem zabezpečovania praktického vyučovania dbáme na zdokonaľovanie procesu výchovy a vzdelávania v súlade s rozvojom techniky, technológií a materiálov formou vzdelávania pedagogických zamestnancov – majstrov odbornej výchovy (školenia, semináre a pod).

V SOP posilňujeme odbornú a výchovnú stránku vzdelávania žiakov organizovaním exkurzií na výstavy a veľtrhy, prípravou a účasťou na súťažiach odborných zručností a vedomostí. Aktivitami na praktickom vyučovaní žiaci prispievajú k upevňovaniu postavenia školy v regióne ak tvorbe jej imidžu, a to najmä prezentačnými podujatiami a prácou pre verejnosť v školských prevádzkach obchodu a služieb a v domovoch sociálnych služieb.

Plánované aktivity školy

Dosahovanie požadovaných aktivít a vhodná prezentácia školy sú výsledkom kvality vzdelávania. Škola sa bude snažiť v priebehu troch rokov vytvoriť a zabezpečiť všetky podmienky pre skvalitnenie života na škole: **Súťaže:**

- Športové súťaže
- Olympiáda v ANJ a NEJ
- SOČ
- Matematický klokan

- Súťaž odborných zručností v darčekovom balení
- Barmanské súťaže
- Súťaž Mladých knihárov
- Mladý tvorca – účesová a dekoratívna tvorba
- SWEET CUP – súťaž cukrárov, kuchárov a predavačov
- Medzinárodná súťaž „MURÁR“
- Cukrárske súťaže

Športovo-turistické akcie

- Lyžiarsky kurz
- Plavecký kurz
- Trojdňový kurz na ochranu človeka a prírody
- Turistické vychádzky

Exkurzie

- Gastronomické exkurzie - miestne prevádzky
- ITFSlovakiatour - Incheba Bratislava
- DanubiusGastro - Incheba
- Návšteva ubytovacích zariadení - penzióny, chaty a pod.
- Návšteva úradu práce
- Exkurzia v Osvienčim

Kultúrne podujatia

- Návšteva divadelných predstavení v SKD Martin a MD Žilina
- Gastrodni
- Burza stredných škôl na výber povolania
- Spoločenské akcie v domoch sociálnych služieb, miestnych MŠ
- Projekty UNICEF - Týždeň modrého gombíka
- Podpora a pomoc pri realizácii programu na ochranu týraných a zneužívaných detí
- Zorganizovanie odberu krvi mobilnou odberovou jednotkou z Martina
- Spolupráca s dobrovoľným združením Liga proti rakovine - Deň narcisov

Gastronomické akcie

- Recepčia pre rodičov v rámci ZS – v odboroch spoločného stravovania
- Zabezpečenie plesov
- Recepcie, bankety, rauty
- Zabezpečovanie rodinných osláv, karov, pracovných posedení, seminárov, školení podľa požiadaviek zákazníkov
- ponuka cukrárskych výrobkov pre verejnosť

Mediálna propagácia

- Prezentácia školy na webovom sídle školy, na turiec online
- Príspevky do odborných časopisov

- Aktualizácia www stránky
- Príspevky do regionálnych novín – Nový Život Turca

Všetky aktivity sa budú realizovať s pedagogickými zamestnancami školy, žiakmi a sociálnymi partnermi. Aktivity sú určené predovšetkým žiakom, učiteľom, rodičom, zamestnávateľom a širokej verejnosti. Vitáme všetky ďalšie návrhy a možnosti na aktivizáciu práce školy.

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

Stabilizovaný pedagogický zbor tvorí 35 učiteľov, 27 MOV. Priemerný vek pedagógov je okolo 45 rokov. Všetci pedagogickí zamestnanci spĺňajú požiadavky na odbornú a pedagogickú spôsobilosť. Výchovná poradkyňa školy, riaditeľka a zástupkyňa riaditeľky školy pre teoretické vyučovanie, vedúci SOP majú okrem odbornej a pedagogickej spôsobilosti aj zákonom predpísané vzdelanie v oblasti výchovného poradenstva a školského manažmentu.

Mimoškolské aktivity realizujú a zabezpečujú okrem pedagogických zamestnancov školy aj rodičia a aktivisti mesta Martin (príslušníci policajného zboru, členovia nadácií, zástupcovia zamestnávateľov, a pod.).

1.3.1 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Podrobný a konkrétny plán ĎVPZ je súčasťou ročného plánu školy. Manažment školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- Uvádžanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- Príprava pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT.
- Príprava pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu.
- Motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Sprostredkovanie pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovačné vzdelávanie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- Príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, atď.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúseností z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.
- Sprostredkovanie operatívneho a časovo aktuálneho transferu odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému.
- Príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej kvalifikačnej skúšky.

1.3.2 Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Naša škola bude využívať štandardné spôsoby hodnotenia: formatívne a sumatívne. Formatívne hodnotenie použijeme na zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania. Sumatívne hodnotenie použijeme na rozhodovanie. Vnútrotný systém kontroly by sa mal zameriavať hlavne na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole, na tvorbu školských vzdelávacích programov, na dodržiavanie plnenia plánov predmetových komisií, na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálno-technickým vybavením, na hodnotenie žiakov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, na uplatňovanie didaktických zásad, na mimoškolskú činnosť učiteľov, ale aj na kontrolnú činnosť výchovnej poradkyne, činnosť hospodárskeho úseku, upratovačiek a údržbárov. Na hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov školy použijem tieto metódy:

- Pozorovanie (hospitácie).
- Rozhovor.
- Výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod).
- Hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.
- Vzájomné hodnotenie učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“).

1.4 Dlhodobé projekty

Projektová činnosť je súčasťou vzdelávacieho procesu. Zaradovanie projektov rôznych časových dĺžok a foriem prebieha v jednotlivých predmetoch aktuálne v závislosti na možnostiach a danom učive. Naša škola dlhodobo využíva možnosti rozvojových projektov MŠVVaŠ SR.

Škola bola zapojená do projektu financovaného z ESF „Národný projekt ďalšieho vzdelávania“, v rámci Programu celoživotného vzdelávania Leonardo da Vinci - Mobility škola bola úspešná s dvomi projektmi, zapojila sa do operačného programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013.

Od roku 2015 je škola úspešne zapojená do projektu Erasmus+ s názvom „Turiec do Európy, Európa do Turca“.

Škola sa zapojila aj do rôznych environmentálnych projektov

1.4.1 Medzinárodná spolupráca

Škola spolupracuje s podobnými školami v Českej republike, v Poľsku a v Taliansku. Cieľom tejto spolupráce je:

- Podieľať sa na spoločných projektoch, ktoré by zabezpečili efektívny transfer poznatkov a skúseností.

- Posilniť a skvalitniť jazykovú prípravu žiakov (konverzačnú, odbornú).
- Posilniť a skvalitniť odbornú prípravu žiakov (transfer inovácií).

- Prezentovať vlastnú školu, mesto a krajinu.
- Spoznávať inú kultúru, históriu a životný štýl.
- Nadväzovať kontakty v rámci kariérového rastu.

1.4.2 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou.

Spolupráca s rodičmi

Rodičia sú členmi Rady školy. Všetci sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov na triednych schôdkach a konzultáciami s vyučujúcimi. Zároveň sú rodičia informovaní o aktuálnom dianí na škole, o pripravovaných akciách prostredníctvom webového sídla školy. Cieľom školy je zvýšiť komunikáciu s rodičmi. Sme maximálne otvorení všetkým pripomienkam a podnetom zo strany rodičovskej verejnosti. Jednou z hlavných úloh školy je otvorenie spolupráce s rodičmi na školskom vzdelávacom programe.

Zamestnávateľa

Spolupráca školy so zamestnávateľmi je zameraná hlavne na poskytovanie odborného výcviku, materiálo-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, tematické prednášky, besedy a súťaže, sprostredkovanie rôznych zaujímavých exkurzií a výstav. Je potešiteľné, že niektorí zamestnávateľa patria medzi našich absolventov

1.4.3 Iní partneri

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu a výchove mimo vyučovania s ďalšími partnermi: Centrom sociálnej pomoci, s charitatívnymi organizáciami v Martine, kde naši žiaci poskytujú obyvateľom svoje služby pri rôznych príležitostiach, ako aj kozmetické a kadernícke služby, s policajným zborom pri organizovaní besied, prednášok. Živnostenskou komorou pri zabezpečovaní výstav, exkurzií a súťaží, Slovenskou barmanskou asociáciou pri organizovaní odborných súťaží, so ŠPÚ a ŠIOVom v Bratislave, s Metodicko - pedagogickým centrom, RSOV a pod.

1.5 Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu

Pre vzdelávanie a výchovu v súlade s daným ŠVP je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú všeobecné požiadavky platných právnych noriem a konkrétne požiadavky vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v učebných a študijných odboroch.

1.5.1 Materiálne podmienky

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy na ul. Stavbárska 11, Martin. Praktické vyučovanie sa vykonáva v úvode spomenutých pracoviskách praktického vyučovania.

Materiálo-technické a priestorové zabezpečenie teoretického a praktického vyučovania je v súlade so stanoveným normatívom vydaným ŠIOV v Bratislave pod názvom : Normatív

materiálno – technického a priestorového zabezpečenie pre študijný odbor 6444 K čašník
<http://www.siov.sk/Normativy.aspx?ID=113>

Kapacita školy:

Školský manažment

Kancelária riaditeľky školy
Kancelária pre zástupkyňu riaditeľky školy TV
Kancelária pre personálneho odborného referenta
Kancelária manažéra pre technicko-ekonomické činnosti
Kancelária pre odborného referenta sekretariátu
Kabinet pre výchovnú poradkyňu

Pedagogickí zamestnanci

Miestnosti na odkladanie pedagogickej dokumentácie
4 odborných učební pre VT a ADK
2 odborné učebne
Odborné učebne pre odbory spoločného stravovania
Cvičná kuchyňa
Kabinety pre učiteľov
Učebňa pre náboženskú výchovu a etickú výchovu
30 tried pre teoretické vyučovanie
2 telocvične (z toho 1 malá gymnastická)
1 posilňovňa

Nepedagogickí zamestnanci školy

Kancelária pre správcu budov školy
Kabinet správcu IT
Kancelária mzdovej účtovníčky
Kancelária všeobecnej učitárne
Kancelária vedúcej účtovníčky
Kancelária vedúcej školskej jedálne
Kancelária pre zamestnancov školskej jedálne
Miestnosť pre upratovačky
Miestnosť pre údržbárov

Ostatné priestory

Skladové priestory - kancelárske a čistiace potreby, sklad učebníc, archív
Údržbárska dielňa
Kotolňa
Skladové priestory školskej jedálne
Kuchyňa
Školská jedáleň

Garážové priestory

Vyučovacie exteriéry

Školské ihrisko - basketbal, tenis, volejbal

1.5.2 Personálne podmienky

Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program je v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov. Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecno-vzdelávacích predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom učebnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom učebnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov. Odborná a pedagogická spôsobilosť majstrov odborného výcviku, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom učebnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (manažér, správca IT, upratovačky a pod.), ktorí sa podieľajú na realizácii školského vzdelávacieho programu je v súlade s platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich činnosti v rámci platných predpisov.

Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi. Výchovný poradca je pedagogický zamestnanec, ktorého poslaním je zabezpečovanie odbornej psychologickéj a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu výchovného poradcu usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca výchovného poradcu a dodržiavanie všeobecne záväzných platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy. Ďalšie práva a povinnosti výchovného poradcu vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, vnútorný poriadok školy, vnútorný mzdový predpis a pod.).

1.5.3 Organizačné podmienky

Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcových učebných plánov štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava žiakov je organizovaná ako trojročné, štvorročné, päťročné štúdium a dvojročné nadstavbové štúdium.

Teoretické a praktické vzdelávanie a príprava sú obmieňané po týždni. Teoretické vyučovanie začína spravidla o 7.55 hod a odborný výcvik začína spravidla o 7.00 hod. Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku.

Plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh školského vzdelávacieho programu vo väzbe na teoretické vyučovanie a odborný výcvik je v súlade. Výchovnovzdelávací proces sa riadi Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Odborný výcvik sa vyučuje v rozsahu stanovenom v učebných plánoch a vykonáva sa v školských zariadeniach: učebne odborného výcviku, ako aj vo vlastných a zmluvných pracoviskách odborného výcviku. Výučba prebieha pod vedením MOV. Všetky pracoviská majú základné štandardné vybavenie. Odborný výcvik nadväzuje na teoretické vyučovanie. Realizuje sa v 6 - 7 hodinových celkoch každý druhý týždeň. Ak to vyžaduje charakter nácviku, odborný výcvik možno spájať aj do viacdňových celkov s rešpektovaním podmienok odboru aj čase prázdnin, cez soboty a nedele. Delenie skupín stanovuje platná legislatíva.

Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa Školského poriadku. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidla správania sa žiakov v teoretickom a praktickom vyučovaní a príprave. Obsahuje tiež práva a povinnosti žiakov. V rámci stratégie výchovy a vzdelávania sú zapracované do jednotlivých predmetov integrované témy súvisiace s multikultúrnou výchovou, výchovou v duchu humanizmu, demokratického občianstva a so vzdelávaním v oblasti ľudských práv, práv dieťaťa, práv osôb so zdravotným postihnutím, rovnosti muža a ženy, predchádzania všetkým formám diskriminácie, xenofóbie, antisemitizmu, intolerancie, extrémizmu a rasizmu a v oblasti problematiky migrácie. Školský poriadok je súčasťou Organizačného poriadku školy a Pracovného poriadku školy a riadi sa podľa nich. Žiaci sa oboznamujú so Školským poriadkom každý rok na prvej vyučovacej hodine prvý deň školského roka a podpisujú v osobitnom zázname svojim podpisom jeho rešpektovanie. Táto skutočnosť je zaznamenaná aj v triednych knihách.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi Klasifikačným poriadkom školy a je súčasťou školského vzdelávacieho programu ako súčasť učebných osnov vyučovacích predmetov a ako osobitná spoločná časť. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienok vykonania záverečných a opravných skúšok sú žiaci a rodičia vopred informovaní. Ukončovanie štúdia a organizácia maturitnej a záverečnej skúšky sa riadi platným legislatívnym predpisom. Záverečná skúška sa skladá z písomnej, praktickej a ústnej časti. Úspešní absolventi získajú výučný list a vysvedčenie o záverečnej skúške a Osvedčenie SOPK. Maturitná skúška sa skladá z externej a internej písomnej časti a ústnej časti. Úspešní absolventi štvorročných študijných odborov získavajú vysvedčenie o maturitnej skúške, vysvedčenie o záverečnej skúške a výučný list.

Kurzy, exkurzie, športové akcie sa organizujú v rámci školského roka. Kurzy nevyhnutné pre výkon povolania vyplývajúce z kompetencií (profilu) absolventa sa môžu vykonávať aj ako súčasť odborného výcviku. Kurz na ochranu človeka a prírody sa organizuje priebežne počas

roka skupinovou formou v 6 - 7 hodinových celkoch vo všetkých ročníkoch. Telovýchovný výcvikový kurz podľa podmienok v regióne školy sa organizuje formou lyžiarskeho kurzu a plaveckého kurzu. Organizácia exkurzií je súčasťou praktického a teoretického vyučovania a zameriavajú sa na zvyšovanie odborných kompetencií žiakov. Obsah exkurzií vyplýva z obsahu učebných osnov odboru štúdia.

Spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov, výchovného poradcu, manažmentu školy a jednotlivých vyučujúcich všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov. Sú to pravidelné, plánované zasadnutia Rodičovskej rady a zasadnutia Rady školy, v ktorých sú zastúpení rodičia a sociálni partneri. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkoch školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií organizovaných školou. Súťaže a prezentácia zručností a odborných spôsobilostí v odboroch na školskej úrovni sa v niektorých odboroch organizuje formou jednoduchých ročníkových prác ako spoločný výstup teoretického a praktického vyučovania. Škola určí obsah, rozsah, úroveň, kritéria hodnotenia, formu prác a ich prezentácie prípadne aj s prístupom verejnosti. Žiaci sa zúčastňujú na súťažiach a prezentáciách vo svojom odbore na národnej a medzinárodnej úrovni. Výrobky žiakov sa môžu predstaviť verejnosti na výstavách a prezentáciách na miestnej, regionálnej, národnej i medzinárodnej úrovni.

1.5.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je neoddeliteľnou súčasťou vyučovacieho procesu tak na teoretickom ako aj praktickom vyučovaní a výchove mimo vyučovania. Postupuje sa podľa platných zákonov, nariadení, vyhlášok a usmernení a iných predpisov týkajúcich sa BOZP, CO a PO.

Škola má vypracovanú potrebnú dokumentáciu v oblasti bezpečnosti práce, civilnej ochrany a požiarnej ochrany.

Na začiatku školského roku sú všetci žiaci poučení triednym učiteľom o BOZP, CO a PO. Vyučujúci telesnej výchovy vykonávajú školenie žiakov z oblasti BOZP na začiatku školského roku -všeobecne, podľa vypracovaného prevádzkového poriadku telovýchovného zariadenia a na začiatku vyučovacej hodiny so zameraním na jednotlivý druh vykonávaných cvikov. Vyučujúci informatiky a výpočtovej techniky na začiatku školského roku oboznámia žiakov s prevádzkovým poriadkom pre učebňu výpočtovej techniky a sú povinní ho dodržiavať jeho ustanovenia.

Vyučujúci odborných predmetov na začiatku školského roku oboznamujú žiakov s požiadavkami bezpečnosti a hygieny a vyžadujú, aby ich žiaci dodržiavali. Pri praktických činnostiach na hodinách odborných predmetov oboznámia vyučujúcich na správne postupy pri týchto činnostiach. Zápisy o vykonaných školeniach sa vedú v triednej knihe.

Na praktickom vyučovaní školenie žiakom z oblasti bezpečnosti a hygieny vykonávajú majstri odbornej výchovy s prihliadnutím na špecifiká jednotlivých odborov a pracovísk na začiatku školského roku, pred každým tematickým celkom a na začiatku každého vyučovacieho dňa. Súčasťou školenia je aj oboznámenie žiakov s návodom na obsluhu jednotlivých strojov, prístrojov a zariadení. Žiaci sú povinní pravidlá pre bezpečnú prácu dodržiavať. Žiaci sú

povinní nosiť na odbornom výcviku predpísané osobné ochranné pracovné prostriedky. O jednotlivých školeniach vedú MOV zápisy v zápisníku bezpečnosti práce pre každého žiaka.

Rodičia žiakov sú na prvom rodičovskom združení oboznámení s organizáciou štúdia a s požiadavkami, ktoré škola na žiakov počas štúdia bude klásť (dodržiavanie školského poriadku, dodržiavanie predpisov BOZP, PO, CO; hlásenie neprítomnosti; zákazom fajčenia a požívania alkoholických a iných omamných látok počas vyučovania i mimo neho; úpravou žiaka na vyučovanie; dodržiavanie hygienických zásad -hlásenie epidemiologických prípadov; zmenu zdravotného stavu dieťaťa; zákazom používania mobilných telefónov počas vyučovania; hlásenie pracovného, resp. školského úrazu,...). Rodičia svojím podpisom prehlasujú, že svoje deti budú viesť k dodržiavaniu vyššie uvedených ustanovení.

Pred mimoškolskými akciami (súťaže, exkurzie, výlety a pod.), ktoré sú organizované školou sú žiaci oboznámení s predpismi bezpečnosti, hygieny, správania príslušným pedagogickým zamestnancom, ktorí akciu uskutočňuje, resp. vykonáva počas nej pedagogický dozor.

1.5.5 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími podmienkami

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“). Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sme vychádzali z analýzy podmienok školy, analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce, analýzy povolania a odborných konzultácii s pedagogicko - psychologickou poradňou a dorastovým lekárom.

Platná legislatíva označuje názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) žiakov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so špecifickými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, tiež žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou žiakov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní.

Štúdium v učebných a študijných odboroch učiacich sa na našej škole, nemôže byť poskytnuté pre žiakov s mentálnym postihnutím, ako aj s autistickým syndrómom, s poruchami psychického a sociálneho vývinu. Vo všeobecnosti môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom.

Pred prijatím do odborov spoločného stravovania uchádzač musí mať platný zdravotný preukaz. Zdravotnú spôsobilosť uchádzačov posúdi a písomne potvrdí dorastový lekár, v prípade zmenenej pracovnej schopnosti aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia.

Integrácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Tento vzdelávací program je otvorený pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorí spĺňajú nasledujúce kritériá:

1. žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,

2. aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný,
3. najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
4. neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
5. vyučovací jazyk školy je iný než jazyk, ktorým hovorí dieťa doma.

V našich podmienkach školy pôjde o snahu integrovať rómske etnikum do nášho občianskeho a profesionálneho života. Častá neúspešnosť rómskych žiakov v bežnom systéme vzdelávania vyplýva z rozporu medzi hodnotovým systémom v rodinách a hodnotami prezentovanými školou, z nevzdelanosti ich rodičov a nezájmu o vzdelávanie svojich detí.

Rómski žiaci budú integrovaní do bežných tried a ich vzdelávanie a príprava budú individuálne sledované, bude im poskytnutá poradenská starostlivosť výchovného poradcu.

Integrácia a vzdelávanie nadaných žiakov

Škola vytvára v súlade so svojim profilom aj podmienky pre rozvoj nadaných žiakov. Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov patrí vo všeobecnosti za veľmi efektívne, žiaduce, a to tak zo spoločenského, individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického, návratnosti investovaného času a finančných prostriedkov. Pritom nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania.

1.6 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia žiakov

Naša škola považuje vnútorňý systém kontroly a hodnotenia žiakov za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Skúšanie

Počas skúšania budeme preverovať, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom - zistíme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych spôsobov a postupov - individuálne, frontálne, skupinovo, priebežne alebo súhrne po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomne (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty, a pod.). Skúšaním budeme preverovať výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu (porovnáme výkon žiaka s výkonmi ostatných žiakov) alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v

učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi učiteľom a žiakom.

Hodnotenie

Cieľom **hodnotenie žiaka v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Hodnotenie žiakov budeme vyjadrovať rôznymi formami: slovom, známkou. V rámci hodnotenia budeme preverovať výsledky činnosti žiakov podľa určených kritérií. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znižovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

Pravidlá hodnotenia žiakov

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
2. Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií.
3. Znamka z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka.
4. Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo.
5. Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva.
6. Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne: sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi.
7. Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.
8. Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne.
9. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
10. Písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu.
11. Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.

Pri hodnotení žiakov **počas ich štúdia jednotlivých predmetov** sa podľa povahy predmetu zameriavame predovšetkým na:

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou teoretického zamerania.

Hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu, rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí. Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam, výstižnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností, osvojené metódy samostatného štúdia.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak: - Uplatnil osvojené poznatky, fakty, pojmy, definície, zákonitosti, vzťahy a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov.

- Preukázal kvalitu a rozsah získaných vedomostí vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti.
- Prezentoval kvalitu myslenia, predovšetkým jeho logiku, samostatnosť a tvorivosť.
- Mal aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam.
- Preukázal presný, výstižný, odborný a jazykovo správny ústny a písomný prejav.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Osvojil si účinné metódy a formy štúdia.

Hodnotenie vo vyučovanom predmete s prevahou praktického zamerania.

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládania účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Si osvojil praktické zručností a návyky a ich využitie.
- Preukázal vzťah k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivitu, samostatnosť a tvorivosť.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Zvládol efektívne spôsoby práce a organizáciu vlastnej práce ako aj pracoviska, udržiaval na pracovisku poriadok.
- Dodržiaval predpisy o BOZP a starostlivosť o životné prostredie.
- Hospodárne využíval suroviny, materiál, energiu, prekonal prekážky v práci.
- Zvládol obsluhu a údržbu laboratórnych zariadení, používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonal prekážky v práci.

Hodnotenie vo vyučovanom predmete s prevahou výchovného zamerania.

Hodnotíme hlavne tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalitu prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o tieto činnosti, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania a športových akcií.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Preukázal tvorivosť a samostatnosť prejavu.
- Si osvojil potrebné vedomosti, skúsenosti, činnosti a ich tvorivú aplikáciu.
- Prezentoval poznatky o zákonitostiach daných činností a uplatnil ich vo vlastnej činnosti.
- Preukázal kvalitu prejavu.
- Preukázal vzťah a záujem o dané činnosti.
- Prezentoval estetické vnímanie, svoj prístup k umeleckému dielu a skomentoval estetické reakcie spoločnosti.
- Súčasťou hodnotenia má byť aj **sebahodnotenie** žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy.
- Žiak má možnosť zamyslieť sa nad svojou prácou, vedomosťami a zručnosťami, ale aj postojmi a vlastnosťami. Zvažuje svoje pozitíva a negatíva, uvažuje nad, kde sa dopustil chýb, aké sú príčiny jeho problémov, ako ich môže odstrániť a ako môže s nimi naďalej pracovať.

KURZ SENZORICKÉHO HODNOTENIA

Kurz je zameraný na nácvik praktických zručností potrebných na senzorické hodnotenie surovín, potravín a výrobkov. Škola môže kurz organizovať pobytovou alebo dochádzkovou formou, v prvom alebo druhom ročníku štúdia. Plánovaný rozsah kurzu je 25 hodín. Žiak získa certifikát o absolvovaní kurzu s vyznačením precvičovaných zručností.

Výkonové štandardy Absolvent

vie:

- aplikovať poznatky o chemických, biochemických a fyzikálnych zákonitostiach v technologických postupoch, v hodnotení a kontrole kvality surovín, potravín a výrobkov, - uplatniť subjektívne a objektívne metódy zisťovania kvality surovín, potravín a výrobkov, uplatniť opatrenia proti nežiaducim vplyvom znehodnocovania surovín, potravín a výrobkov.

Obsahové štandardy

Hodnotenie a kontrola akosti surovín, potravín a výrobkov

Cieľom hodnotenia a kontroly akosti surovín, potravín a výrobkov je dosiahnutie vysokej kvality, dodržiavanie technologických postupov stanovených normou. Žiak sa naučí uplatniť postupy senzorického – zmyslového hodnotenia kvality surovín, potravín a výrobkov a objektívne metódy hodnotenia kvality surovín, potravín a výrobkov. Žiak si osvojí správne použitie aditívnych –prídavných látok v potravinách a výrobkoch. Žiak má uplatniť zásady správneho uskladňovania, záručné lehoty, preberania a ošetrovania surovín, potravín a výrobkov v zmysle správnej výrobnéj praxe.

. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ŠTÚDIU

Kód a názov študijného odboru 6445 K kuchár

Dĺžka štúdia:

4 roky

Forma (štúdia) výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 354
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania ¹
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o maturitnej skúške ²
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške Výučný list ³
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Absolvent nájde uplatnenie podľa profilácie: <ul style="list-style-type: none"> - v obchodných podnikoch, - podnikoch služieb, cestovnom ruchu, hoteliérstvie a gastronómii - v podnikoch spoločného stravovania - ako výkonný pracovník, manažér strednej úrovne alebo sa môže uplatniť ako samostatný podnikateľ.
Možnosti ďalšieho štúdia:	Vzdelávacie programy vysokoškolského vzdelávania na úrovni 5B, alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zvýšenie alebo zmenu, pomaturitné štúdium.

6) § 62 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

7) Podľa § 18 ods. 9 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých

zákonov v znení neskorších predpisov. K vysvedčeniu o maturitnej skúške vydá škola dodatok, ktorý obsahuje podrobnosti o absolvovanom vzdelávacom programe.

8 Podľa § 16 ods. 4 písm. d) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

<http://www.siov.sk/SVP.aspx?ID=124>

<http://www.siov.sk/Documents/09-11->

¹ Podľa § 18 ods. 9 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. K vysvedčeniu o maturitnej skúške vydá škola dodatok, ktorý obsahuje podrobnosti o absolvovanom vzdelávacom programe.

² Podľa § 16 ods. 4 písm. d) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

³ Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax.

2016/Dodatok 4 k %C5%A0VP 62 63 64 Ekonomick%C3%A9 vedy Ekonomika a organiz%C3%A1cia obchod a slu%C5%BEby.pdf⁴

2.1 Zdravotné požiadavky na žiaka

Na prijatie do študijného odboru 6444 K čašník, servírka môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Uchádzači nesmú trpieť predovšetkým:

- prognosticky závažným ochorením obmedzujúcim funkcie horných končatín (porucha hrubej a jemnej motoriky),
- prognosticky závažným ochorením funkcie nosného a pohybového systému (ochorenia chrčtice, ploché nohy, vybočenie kolien, stav po kongenitálnej luxácii bedier),
- prognosticky závažným ochorením dýchacích ciest, srdcovými a cievnyimi ochoreniami (varixy),
- prognosticky závažným ochorením kože horných končatín,
- prognosticky závažnými a nekompenzovanými formami epilepsie a epileptických syndrómov a kolapsových stavov vzhľadom k predpokladanej obslužnej práci,
- psychickými chorobami (alkoholizmus, toxikománia, nervové choroby),
- prognosticky závažnými ochoreniami oka, a sluchu, • endokrinnými ochoreniami a imúnodeficitnými stavmi,
- chronickými chorobami pečene.

Pred prijatím do odboru je potrebné vyšetrenie na bacilonosičstvo. Uchádzač musí mať platný zdravotný preukaz. Zdravotnú spôsobilosť uchádzačov posúdi a písomne potvrdí dorastový lekár, v prípade zmenenej pracovnej schopnosti aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia.

Zdravotný stav uchádzačov o štúdium a vhodnosť štúdia posudzuje všeobecný lekár pre deti a dorast.

• Telesné postihnutie

Pre väčšinu odborov v obchode a službách sa vyžaduje dobrý zdravotný stav uchádzačov s nenarušenou pohyblivosťou, pre výkon niektorých povolání, špecializácií v spoločnom stravovaní sa vyžaduje zdravotný preukaz. Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.

• Mentálne postihnutie

Študijné odbory 63, 64 nie sú vhodné pre uchádzačov s mentálnym postihnutím.

• Zrakové postihnutie

Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.

• Sluchové postihnutie

Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.

• Špecifické poruchy učenia

Záleží od individuálneho prípadu, od typu poruchy a úrovne jej kompenzácie. Vzhľadom na vysoké nároky študijných odborov 63, 64 na študijné predpoklady žiakov (matematická zručnosť, čítanie predpisov, dokumentácie), treba zvážiť ich vhodnosť pre žiakov s dyslexiou, dysgrafiou a dyskalkúliou. Vhodnosť študijných odborov pre žiakov so špecifickými vývojovými poruchami učenia treba konzultovať so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie.

• Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)

Žiakov zo SZP je vhodné integrovať do SŠ, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon príslušných povolání. Integrácia musí zahŕňať ich aktivizáciu, motiváciu, pestovanie pozitívneho vzťahu k práci, povolaniu, osvojenie pracovných návykov, rozvoj profesijných záujmov. V spolupráci školy s územnou samosprávou a ÚPSVaR možno získať pre žiakov príspevok na školské pomôcky, na cestovné, ubytovanie, stravovanie.

• Mimoriadne nadaní žiaci

Je spoločensky prospešné, ak sa o tieto študijné odbory uchádzajú nadaní žiaci so záujmom o prácu v ekonomike, obchode, službách. Výučba sa u nich môže organizovať formou individuálnych študijných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie (možnosť absolvovania odboru v skrátenom čase, príprava na ďalšie vzdelávanie v nadväznom študijnom odbore, prípadne príprava na podnikanie v relevantnej oblasti).

2.2 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany. Výchova k bezpečnej a zdravie neohrozujúcu prácu vychádza po dobu štúdia z požiadaviek platných právnych a ostatných predpisov (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok, technických predpisov a slovenských technických noriem a programu HACCP). Tieto požiadavky sa musia vzťahovať k výkonu konkrétnych činností, ktoré sú súčasťou odborného výcviku a musia doplniť informáciami o rizikách možného ohrozenia, ktorým sú žiaci pri teoretickom a praktickom vyučovaní vystavení vrátane informácií o opatreniach na ochranu pred pôsobením týchto zdrojov rizík (zdravotné riziká a opatrenia pri ručnej manipulácii s bremenom, rizikové faktory súvisiace s mikroklimatickými podmienkami – teplotná záťaž organizmu a pod.).

Priestory pre výučbu musia zodpovedať svojimi podmienkami požiadavkám stanovených v zdravotníckych predpisoch (hygienické požiadavky na priestory, prevádzka školských zariadení, bezpečná prevádzka, používanie strojov, prístrojov a pod.). Nácvik a precvičovanie činností musí byť v súlade s požiadavkami, ktoré upravujú prácu pre mladistvých (napr. Zákoník práce) a v súlade s podmienkami, podľa ktorých môžu mladiství vykonávať zakázané práce z dôvodu prípravy na povolanie.

Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa rozumie:

- dôkladne a preukázané oboznámenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarными predpismi a s technologickými postupmi,
- používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarным predpisom,

- používanie ochranných pracovných prostriedkov podľa platných predpisov,
- vykonávanie stanoveného dozoru na pracoviskách žiakov, pričom sa vymedzia stupne dozoru nasledovne:
- práca pod dozorom si vyžaduje sústavnú prítomnosť osoby poverenej dozorom, ktorá dohliada na dodržiavanie BOZP a pracovného postupu. Táto osoba musí zrakovo obsiahnuť všetky pracovné miesta tak, aby mohla bezpečne zasiahnuť v prípade porušenia BOZP,
- práca pod dohľadom si vyžaduje prítomnosť osoby poverenej dohľadom kontrolovať pracoviská pred začatím práce a pokiaľ nemôže zrakovo všetky pracoviská obsiahnuť, v priebehu práce ich obchádza a kontroluje.

Stanovením príslušného stupňa dozoru je poverený vedúci zamestnanec Strediska praktického vyučovania v závislosti od charakteru práce, podmienok a tematického celku výučby.

Pri nástupe žiaka na štúdium sa vyžaduje:

1. Pracovné oblečenie

Biely plášť alebo rondon, blúza

- biele nohavice,
- biele ponožky, telové pančuchy,
- protišmyková zdravotná obuv biela,
- pokrývka hlavy,
- menovka.

2. Zdravotný preukaz pre prácu s potravinami

Zdravotný preukaz by mal byť vystavený žiakom počas celého štúdia lekárom. Zakazuje sa nosenie šperkov, nalakovaných, gélových nechťov. Odborný výcvik budú žiaci vykonávať na určených strediskách spoločného stravovania (kmeňových, zmluvných). Odborný výcvik sa bude vykonávať aj v čase školských prázdnin, prípadne v sobotu a v nedeľu podľa potreby a záujmu žiakov.

Cieľom vzdelávacieho programu je pripraviť absolventov, ktorí budú schopní uplatniť sa vo svojich povolaniach so všeobecnovzdelávacím základom a odbornými teoretickými vedomosťami a praktickými zručnosťami aplikovateľnými v praxi s prirodzenou profesionálnou hrdosťou.

Absolventi získajú schopnosť komunikovať minimálne v jednom cudzom jazyku, riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine. Aktívne sa zapájať do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizovať podľa potrieb a požiadaviek trhu práce. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú zručnosti pri práci s informačnými a komunikačnými technológiami. Naučia sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci.

Odborné vzdelávanie v skupine odborov ekonomika a organizácia, obchod a služby je dôležitou súčasťou stredoškolského odborného vzdelávania. Jeho charakteristickou črtou je široko koncipovaná odborná orientácia. Vzdelávanie pripravuje absolventov pre uplatnenie sa vo

výrobných podnikoch, v obchode, cestovnom ruchu, gastronómii, hotelierstve, v prevádzkových službách, osobných službách a v ďalších službách podľa ich profilácie. Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

Kompetencie absolventa

Absolvent študijného odboru 6445 K kuchár po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje týmito kompetenciami:

Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiak vytvoril zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas celého svojho života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni

školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné Vzdelávanie ²¹ ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností.

Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou a prehodnocovať základné zručnosti.

Absolvent má:

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- vyjadrovať sa spoľahlivo v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiak musí byť schopný učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolání. Absolvent má:

- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- diskutovať konštruktívne, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobjších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,

- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- pracovať samostatne a riadiť práce v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- charakterizovať podstatu ekonomickej činnosti, ktorej cieľom je výroba, rozdeľovanie, výmena a spotreba materiálnych i nemateriálnych statkov a služieb,
- vysvetliť podstatu správneho životného štýlu človeka,
- popísať zásady bezpečnosti a hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia,
- zhodnotiť funkčné súvislosti medzi geografickým prostredím, človekom a spoločnosťou.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- aplikovať v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- pracovať s odbornou literatúrou,
- nakladať s materiálom, energiou, odpadom, vodou a inými látkami ekonomicky a s ohľadom na životné prostredie,
- hospodáriť s pracovnými prostriedkami so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok,
 - aplikovať estetické hľadiská v praxi,
- aplikovať návyky z oblasti osobnej a prevádzkovej hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia,
- získať informácie o všeobecných ľudských právach.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje: -

- empatiou, toleranciou, -
- vytrvalosťou, flexibilitou,
- kreativitou, komunikatívnosťou,
- spoľahlivosťou, presnosťou, sebadisciplínou, - diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitnosťou.

Teoretické vzdelávanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Teoretické vzdelávanie zahŕňa osem spoločných vzdelávacích štandardov, ktoré sú záväzné pre všetky študijné odbory tohto stupňa vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Sú to nasledovné vzdelávacie štandardy: svet práce, pravidlá riadenia osobných financií, spotrebiteľská výchova, ekonomika a právo, manažment, marketing, účtovníctvo a dane, komunikácia. Ďalej je obsah teoretického vzdelávania rozdelený do piatich špecifických vzdelávacích štandardov podľa špecifikácie študijných odborov.

Cieľom teoretického vzdelávania je poskytnúť žiakovi odborné poznatky o ekonomických pojmoch a vzťahoch, základoch makroekonómie a mikroekonómie, efektívnom a hospodárnom správaní sa, získanie kompetencií v oblasti riadenia súboru činností organizácie a činností pracovníkov podniku zaoberajúcich sa touto činnosťou, kompetencií v oblasti práce s trhom s dôrazom na uspokojovania potrieb zákazníka podmienených jeho kúpnu silou. Žiak získava vedomosti súvisiace s používaním správnych výpočtových postupov pri riešení jednoduchých aj zložitejších ekonomických úloh a s ekonomickou podstatou vypočítaných ukazovateľov, vedomosti a zručnosti na úspešné vykonávanie odborných administratívnych prác. Naučí sa komunikovať s ľuďmi a zodpovednému prístupu k zákazníkovi. Žiak si prehľbuje dobrú vyjadrovaciu schopnosť, získava vedomosti z umenia rokovať so zákazníkmi, nadviazanie kontaktu a správnej komunikácie so zákazníkmi. Je vybavený kompetenciami, ktoré ho vedú k utváraniu právneho vedomia na úrovni potrebnej pre výkon povolania. Získava základné poznatky o právnych predpisoch a o ich praktickom uplatnení. Vzdelávanie mu poskytuje teoretickú prípravu na výkon kvalitných odborných, hygienicky bezchybných a bezpečných služieb vo svojom odbore. Zoznamuje ho s používaním správnych administratívnych, marketingových, manažérskych, technologických a podnikateľských postupov, nových pracovných techník, materiálov, surovín, tovarov a strojných zariadení. Žiak je vybavený vedomosťami a kompetenciami, ktoré mu pomôžu optimálne využiť svoje osobnostné a odborné predpoklady pre úspešné uplatnenie na trhu práce a pre budovanie profesijnej kariéry. Poznáva pravidlá riadenia osobných financií vo vzťahu k fungovaniu jednotlivca a rodiny vo svete financií.

Stále sa vyvíjajúca legislatíva a vzťahy na ekonomickom trhu i na trhu práce vyžadujú, aby absolvent dokázal teoretické vedomosti aplikovať v praxi. Preto kladie táto vzdelávacia oblasť veľký dôraz na praktickú aplikáciu získaných zručností, ktoré žiak získava riešením modelových situácií a prácou s autentickými materiálmi, s ktorými sa bežne stretne v médiách. To predpokladá schopnosť používať moderné informačné technológie, bez ktorých sa v súčasnom svete práce nezaobíde.

Praktická príprava

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Cieľom vzdelávacej oblasti je poskytnúť žiakovi schopnosť vedieť aplikovať základné odborné vedomosti do praxe. Vzdelávacia oblasť rozvíja u žiakov odborné zručnosti potrebné pre pracovné činnosti vo výrobných, obchodných, odbytových podnikoch, v strediskách beauty služieb, cestovného ruchu, hotelierstva a gastronómie. Rozvíja podnikateľské myslenie v

oblastiach spojených s výrobou, odbytom, skladovaním a ošetrovaním tovaru a v oblasti služieb.

Žiak sa učí používať základné technické a technologické postupy dôležité pri vykonávaní a riadení zvoleného povolania. Je pripravovaný samostatne manipulovať so surovinami a materiálom potrebným na vytvorenie finálneho produktu a služieb, vykonávať výpočty a kalkuláciu surovín a materiálov. Učí sa prakticky uplatniť základné spôsoby skúšok akosti surovín, materiálov a tovaru. Používať pracovné stroje, zariadenia a ostatný inventár potrebný k pracovnej činnosti a efektívne riadiť tímovú prácu.

Žiak si prehlbuje svoje vedomosti a zručnosti v cvičnej firme alebo v rámci praktických ekonomických cvičení, ktoré mu slúžia ako náhrada reálnej hospodárskej praxe. Simulácia ako metóda poskytuje žiakovi možnosti rozvíjať a uskutočňovať alternatívy, dokázať predpovedať následky rôznych rozhodnutí, vedieť bez následkov riešiť rôzne situácie a naučiť sa spoznávať reakcie systémov pri zmene určitých situácií bez toho, aby pri chybách vznikla škoda. Učí sa riešiť komplexné hospodárske, obchodné a iné prípady. Osvojuje si elementárne zásady práce s jednotlivcami i menším kolektívom, zoznamuje sa s činiteľmi ovplyvňujúcimi úspešnosť manažérskej práce a samostatného podnikania.

Spoločné vzdelávacie štandardy

Spoločné vzdelávacie štandardy (svet práce, pravidlá riadenia osobných financií, spotrebiteľská výchova, výchova k podnikaniu) vymedzujú učivo pre všetky študijné odbory v danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôžu žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.

Jedným zo základných cieľov tohto vzdelávania je príprava takého absolventa, ktorý má nielen určitý odborný profil, ale ktorý sa vďaka nemu dokáže tiež úspešne presadiť na trhu práce i v živote.

2.3 Profil absolventa študijného odboru

Absolvent 4-ročného študijného odboru 6445 K kuchár po ukončení štúdia úspešne vykonanou maturitnou skúškou získava kvalifikáciu na úrovni úplného stredného odborného vzdelania. Absolvent po ukončení školy ovláda práce súvisiace s prípravou nových a technologicky náročných jedál, vrátane národných a iných špecialít, prípravu jedál cudzích kuchýň. Vie samostatne zostavovať komplexné receptúry nových a atypických jedál, zabezpečiť prípravu jedál na krátkodobé a špecializované gastronomické akcie. Ďalej ovláda aj princípy ekonomiky so zameraním na ekonomiku a organizáciu spoločného stravovania. Má potrebné vedomosti z oblasti vedenia administratívy a vyúčtovania v kontrolnej pokladnici vo výrobných zariadeniach spoločného stravovania.

Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. V študijných odboroch žiaci absolvujú minimálne 1700 hodín praktického vyučovania na odbornom výcviku, ktoré sú dokladom o získanej kvalifikácii.

Absolvent študijného odboru 6445 K kuchár po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje týmito kompetenciami:

2. 3. 1 KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Kľúčové kompetencie

„Kľúčové kompetencie sú tie, ktoré potrebujú všetci ľudia na svoje osobné naplnenie a rozvoj, zamestnateľnosť, sociálne začlenenie, udržateľný životný štýl, úspešný život v spoločnosti, ktorá žije v mieri, pre riadenie života so zodpovedným prístupom ku zdraviu a aktívne občianstvo.

Všetky kľúčové kompetencie sa považujú za rovnako dôležité. Každá z nich prispieva k úspešnému životu v spoločnosti. Kompetencie možno využívať v mnohých rôznych súvislostiach a rozličných kombináciách. Prekrývajú sa a nadväzujú na seba; aspekty, ktoré sú podstatné v jednej oblasti, zvyčajne podporujú kompetencie aj v ďalšej oblasti.

V súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie má absolvent úplného stredného odborného vzdelávania v rámci teoretického a praktického vyučovania nadobudnúť schopnosť rozvíjať tieto kľúčové kompetencie v nasledujúcich opisoch:

a) Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom; - sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;

- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
- vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

b) Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí. Ide o schopnosti sprostredkovať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami. Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;
- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;
- zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným cudzím jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života;
- spojiť slovné spojenia jednoduchým spôsobom tak, aby opísal skúsenosti a udalosti, vlastné sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov, vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať vlastné reakcie;
- napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-mailly opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;
- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislosti;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;

- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným; - pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspolahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet; - zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.“.

2. 3. 2 ODBORNÉ KOMPETENCIE

Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- charakterizovať podstatu ekonomickej činnosti, ktorej cieľom je výroba, rozdeľovanie, výmena a spotreba materiálnych i nemateriálnych statkov a služieb,
- vysvetliť podstatu správneho životného štýlu človeka,
- popísať zásady bezpečnosti a hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia,
- zhodnotiť funkčné súvislosti medzi geografickým prostredím, človekom a spoločnosťou. - odborné vedomosti potrebné pre pracovné činnosti vo výrobných, obchodných, odbytových podnikoch, v strediskách spoločného stravovania, cestovného ruchu, hotelierstva a gastronómie.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- aplikovať v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- pracovať s odbornou literatúrou,
- nakladať s materiálom, energiou, odpadom, vodou a inými látkami ekonomicky a s ohľadom na životné prostredie,
- hospodáriť s pracovnými prostriedkami so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok,
 - aplikovať estetické hľadiská v praxi,
- aplikovať návyky z oblasti osobnej a prevádzkovej hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia,
- získať informácie o všeobecných ľudských právach.
- ovládať práce súvisiace s prípravou nových a technologicky náročných jedál, vrátane národných a iných špecialít, prípravu jedál cudzích kuchýň.
- samostatne zostavovať komplexné receptúry nových a atypických jedál, - zabezpečiť prípravu jedál na krátkodobé a špecializované gastronomické akcie.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje: -

- empatiou, toleranciou, -
- vytrvalosťou, flexibilitou,
- kreativitou, komunikatívnosťou,
- spoľahlivosťou, presnosťou, sebadisciplínou, - diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitou.

2. 3. 3 VZDELÁVACIE OBLASTI

Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory

Odborné vzdelávanie vedie žiaka k zvládnutiu základných úloh odboru, na ktorý sa pripravujú. Základným cieľom je osvojiť si vedomosti a zručnosti potrebné pre zvládnutie celého okruhu učiva, upevňovať a prehĺbovať si vedomosti, zručnosti a návyky predpísané na zvládnutie budúceho povolania. Konečným cieľom odborného vzdelávania je viesť žiaka tomu, aby vedel získané vedomosti a zručnosti aplikovať v praxi. Dôraz je kladený na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a ochrany proti požiaru. Odborné vzdelávanie predstavuje súbor základných odborných informácií – súhrn principiálnych vedomostí a zručností uvedených v profile absolventa nevyhnutných pre kvalifikované vykonávanie základných odborných činností.

Prehľad vzdelávacích oblastí:

1) Teoretické vzdelávanie 2)

Praktická príprava

Teoretické vzdelávanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Teoretické vzdelávanie zahŕňa osem spoločných vzdelávacích štandardov, ktoré sú záväzné pre všetky študijné odbory tohto stupňa vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Sú to nasledovné vzdelávacie štandardy: svet práce, pravidlá riadenia osobných financií, spotrebiteľská výchova, ekonomika a právo, manažment, marketing, účtovníctvo a dane, komunikácia. Ďalej je obsah teoretického vzdelávania rozdelený do piatich špecifických vzdelávacích štandardov podľa špecifikácie študijných odborov.

Cieľom teoretického vzdelávania je poskytnúť žiakovi odborné poznatky o ekonomických pojmoch a vzťahoch, základoch makroekonomickej a mikroekonomickej, efektívnom a hospodárnom správaní sa, získanie kompetencií v oblasti riadenia súboru činností organizácie a činností pracovníkov podniku zaoberajúcich sa touto činnosťou, kompetencií v oblasti práce s trhom s dôrazom na uspokojovanie potrieb zákazníka podmienených jeho kúpnu silou. Žiak získava vedomosti súvisiace s používaním správnych výpočtových postupov pri riešení jednoduchých aj zložitejších ekonomických úloh a s ekonomickou podstatou vypočítaných ukazovateľov, vedomosti a zručnosti na úspešné vykonávanie odborných administratívnych prác. Naučí sa komunikovať s ľuďmi a zodpovednému prístupu k zákazníkovi. Žiak si prehĺbuje dobrú vyjadrovaciu schopnosť, získava vedomosti z umenia rokovať so zákazníkmi, nadviazanie kontaktu a správnej komunikácie so zákazníkmi. Je vybavený kompetenciami, ktoré ho vedú k utváraniu právneho vedomia na úrovni potrebnej pre výkon povolania. Získava základné poznatky o právnych predpisoch a o ich praktickom uplatnení. Vzdelávanie mu poskytuje teoretickú prípravu na výkon kvalitných odborných, hygienicky bezchybných a bezpečných služieb vo svojom odbore. Zoznamuje ho s používaním správnych administratívnych, marketingových, manažérskych, technologických a podnikateľských postupov, nových

pracovných techník, materiálov, surovín, tovarov a strojných zariadení. Žiak je vybavený vedomosťami a kompetenciami, ktoré mu pomôžu optimálne využiť svoje osobnostné a odborné predpoklady pre úspešné uplatnenie na trhu práce a pre budovanie profesijnej kariéry. Poznáva pravidlá riadenia osobných financií vo vzťahu k fungovaniu jednotlivca a rodiny vo svete financií.

Stále sa vyvíjajúca legislatíva a vzťahy na ekonomickom trhu i na trhu práce vyžadujú, aby absolvent dokázal teoretické vedomosti aplikovať v praxi. Preto kladie táto vzdelávacia oblasť veľký dôraz na praktickú aplikáciu získaných zručností, ktoré žiak získa riešením modelových situácií a prácou s autentickými materiálmi, s ktorými sa bežne stretne v médiách. To predpokladá schopnosť používať moderné informačné technológie, bez ktorých sa v súčasnom svete práce nezaobíde.

Praktická príprava

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Cieľom vzdelávacej oblasti je poskytnúť žiakovi schopnosť vedieť aplikovať základné odborné vedomosti do praxe. Vzdelávacia oblasť rozvíja u žiakov odborné zručnosti potrebné pre pracovné činnosti vo výrobných, obchodných, odbytových podnikoch, v strediskách beauty služieb, cestovného ruchu, hotelierstva a gastronómie. Rozvíja podnikateľské myslenie v oblastiach spojených s výrobou, odbytom, skladovaním a ošetrovaním tovaru a v oblasti služieb.

Žiak sa učí používať základné technické a technologické postupy dôležité pri vykonávaní a riadení zvoleného povolania. Je pripravovaný samostatne manipulovať so surovinami a materiálom potrebným na vytvorenie finálneho produktu a služieb, vykonávať výpočty a kalkuláciu surovín a materiálov. Učí sa prakticky uplatniť základné spôsoby skúšok akosti surovín, materiálov a tovaru. Používať pracovné stroje, zariadenia a ostatný inventár potrebný k pracovnej činnosti a efektívne riadiť tímovú prácu.

Vzdelávacie štandardy sú zvolené tak, aby umožnili žiakovi prakticky používať zásady správnej výroby a prevádzkovej praxe, zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Žiak si prakticky osvojí zásady komunikácie so zákazníkom, zásady prijímania objednávky, inkasovania a vyúčtovania a reklamácie.

Žiak si prehľbuje svoje vedomosti a zručnosti v rámci praktických ekonomických cvičení, ktoré mu slúžia ako náhrada reálnej hospodárskej praxe. Simulácia ako metóda poskytuje žiakovi možnosti rozvíjať a uskutočňovať alternatívy, dokázať predpovedať následky rôznych rozhodnutí, vedieť bez následkov riešiť rôzne situácie a naučiť sa spoznávať reakcie systémov pri zmene určitých situácií bez toho, aby pri chybách vznikla škoda. Učí sa riešiť komplexné hospodárske, obchodné a iné prípady. Osvojuje si elementárne zásady práce s jednotlivcami i menším kolektívom, zoznamuje sa s činiteľmi ovplyvňujúcimi úspešnosť manažérskej práce a samostatného podnikania.

Spoločné vzdelávacie štandardy

Spoločné vzdelávacie štandardy (svet práce, pravidlá riadenia osobných financií, spotrebiteľská výchova, výchova k podnikaniu) vymedzujú učivo pre všetky študijné odbory v danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôžu žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.

Jedným zo základných cieľov tohto vzdelávania je príprava takého absolventa, ktorý má nielen určitý odborný profil, ale ktorý sa vďaka nemu dokáže tiež úspešne presadiť na trhu práce i v živote.

2.3.4 EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE	
<p>Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv. Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.</p>	
Výkonové štandardy	
<u>Absolvent má:</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť základné pojmy pracovného práva – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba; - charakterizovať základné povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca po vzniku pracovného pomeru; - vypracovať osobnú prípravu na prijímací pohovor v slovenskom a cudzom jazyku; - porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním; - vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu; - analyzovať aktívnu a pasívnu komunikáciu s finančnými inštitúciami; - vysvetliť základné práva a povinnosti spotrebiteľov na modelových situáciách (aj z pohľadu podnikateľa) a identifikovať cenové triky a klamlivé a zavádzajúce ponuky; - kriticky zhodnotiť informácie poskytované reklamou a porozumieť úlohám marketingu; - vysvetliť pojem pranie špinavých peňazí; - opísať postup oznámenia korupcie a oznámenia podvodu; - rozlíšiť nominálnu mzdu, reálnu mzdu a cenu práce; - identifikovať položky bežne odpočítavané z hrubej mzdy; - uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (napr. dar, provízia a zisk, peňažný príjem domácnosti, štátne príspevky a sociálne dávky, príjem z podnikateľskej činnosti); - opísať spôsoby krytia deficitu (úvery, splátkový predaj, leasing); - rozlišovať legálne a nelegálne podnikateľské aktivity; - vymedziť a porovnať právne formy pre oblasť podnikania; 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť postup založenia a vzniku živnosti alebo iného podnikateľského subjektu v styku s verejnou správou - zostaviť podnikateľský a finančný plán podniku – právnickej osoby; -

- charakterizovať a vysvetliť rozdiel medzi priamymi a nepriamymi daňami; daňový a odvodový systém v Slovenskej republike;
- vysvetliť dohľad nad finančným trhom v Slovenskej republike – Národná banka Slovenska ako „jednotné kontaktné miesto“;
 - charakterizovať finančné inštitúcie a využívanie ich produktov a služieb cez internet;
 - vysvetliť možnosti, ako splácať dlhy;
 - navrhnúť spôsoby riešenia schodkového a prebytkového rozpočtu;
 - vysvetliť obvyklé spôsoby nakladania s voľnými finančnými prostriedkami;
 - zhodnotiť ako vplýva spotreba na úspory a/alebo investície;
 - stanoviť si kroky na dosiahnutie krátko, stredne a dlhodobých finančných cieľov;
 - vysvetliť tvorbu ceny na základe nákladov, zisku, DPH;
 - zvoliť vhodné platobné nástroje (bez/hotovostné úhrady, inkasá, platobné karty a pod.);
 - vysvetliť rozdiel medzi využívaním osobného a podnikateľského účtu;
 - vysvetliť algoritmus zloženého úročenia;
 - identifikovať rôzne druhy úverov a ich zabezpečenie (vrátane úverov na bývanie resp. hypotekárnych úverov); - posúdiť účel vyhlásenia (osobného) bankrotu a jeho možné dôsledky na majetok, zamestnanosť, cenu a dostupnosť úverov;
 - zhrnúť práva dlžníkov a veriteľov, týkajúce sa zrážok zo mzdy a odňatia majetku v prípade nezaplatenia dlhu (exekúcia);
 - uviesť rozdiel medzi sporením a investovaním;
 - popísať výber vhodného poistného produktu s ohľadom na vlastné potreby;
 - demonštrovať na konkrétnom príklade, aké druhy verejného poistenia je potrebné platiť pri brigádnickej činnosti študentov;
 - charakterizovať dôchodkové poistenie – 1. pilier, 2. pilier a 3. pilier;
 - uviesť druhy poistenia, ktoré sa môžu vzťahovať na náhodné poškodenie majetku alebo zdravia inej osoby;
 - vysvetliť rozdiel medzi poistením vlastného majetku a poistením zodpovednosti súvisiacej s vlastníctvom majetku; - vysvetliť podstatu a význam životného poistenia.

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv, rozvíjať finančnú a mediálnu gramotnosť, obsahová náplň predmetov ekonomika a osobne financie je doplnená o Národný štandard finančnej gramotnosti vypracovaný MŠVVaŠ SR, dostupný na: <http://www.minedu.sk/financna-gramotnost/>.

Výkonové štandardy Absolvent

má:

- vysvetliť základné pojmy pracovného práva – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba,

- charakterizovať základné povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca po vzniku pracovného pomeru,
- vypracovať osobnú prípravu na prijímací pohovor v slovenskom a cudzom jazyku,
- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,
- popísať základné pravidlá riadenia vlastných financií,
- vysvetliť podstatu efektívneho využívania finančných informácií a finančných služieb,
- stanoviť si reálne finančné ciele a plán na ich dosiahnutie,
- popísať riziká spojené s riadením vlastných financií,
- charakterizovať spotrebiteľa a predávajúceho,
- popísať postup pri vybavovaní reklamácie,
- vymenovať, ktoré štátne orgány a organizácie sa venujú ochrane spotrebiteľa,
- popísať práva a povinnosti spotrebiteľa a vymedziť čo zahŕňa ochrana spotrebiteľa, - aplikovať poznatky z ekonomiky a riadenia podnikovej činnosti a základné spôsoby dosiahnutia podnikateľských cieľov,
- popísať spôsob zostavenia podnikateľského plánu a plánu rozvoja podnikateľskej činnosti v podmienkach trhovej ekonomiky,
- vysvetliť, ako môže využiť ekonomické poznatky vo svojom súkromnom živote, - charakterizovať základné črty právnych foriem podnikania,
- posúdiť vhodné formy podnikania v svojom odbore.

Vzdelávacie štandardy spoločné pre ekonomické vzdelávanie

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť základné ekonomické pojmy a kategórie, nástroje a zákonitosti fungovania ekonomických zákonov,
- charakterizovať podstatu a princípy výrobného a obchodného podniku a podnikateľskej činnosti,
- popísať základné metódy dosiahnutia podnikateľských cieľov organizácie,
- vysvetliť podstatu a princípy finančného hospodárenia podniku,
- vysvetliť základy účtovania v sústave podvojného účtovníctva a vedenie jednoduchého účtovníctva,
- vymenovať zásady a pravidlá vyhotovovania hospodárskych písomností po vecnej, stylistickej, gramatickej a formálnej stránke

Vzdelávacie štandardy pre študijný odbor 6445 K

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE - Výkonové štandardy

Absolvent má:

- popisovať základné ekonomické a právne normy nevyhnutné pre výkon činnosti v prevádzke cestovného ruchu, hotelierstva a gastronómie,
- aplikovať zásady osobnej a prevádzkovej hygieny v prevádzkach cestovného ruchu, hotelierstva a gastronómie, predpisy HACCP
- popisovať základné strojové a technické vybavenie a zariadenie prevádzok v spoločnom stravovaní, jeho využívanie a ošetrovanie a zabezpečovanie jednoduchej údržby, - popisovať organizáciu práce vo výrobnom stredisku podniku spoločného stravovania,
- vysvetliť spôsoby ochrany vlastností surovín, materiálov a tovaru,
- spracúvať kalkulácie a výpočty množstva spotreby surovín pri príprave jedál a nápojov,
- poznať charakteristiku a technologické postupy prípravy teplých a studených jedál,
- vysvetliť základné gastronomické pravidlá a zásady zostavovania jedálnych a nápojových lístkov,
- aplikovať zásady spoločenského vystupovania pri obsluhu hostí,
- popisovať pravidlá techniky jednoduchej a zložitej obsluhy,
- plánovať organizáciu práce ubytovacieho úseku,
- popisovať podstatu a princíp podnikania, základné právne, ekonomické, administratívne, osobnostné a etické aspekty súkromného podnikania v oblasti cestovného ruchu, hotelierstva a gastronómie.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

- Výkonové štandardy Absolvent vie:

- dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- využívať v organizačnej a riadiacej práci a pri vedení agendy IKT,
- orientovať sa v základných právnych normách a predpisoch a uplatňovať ich v praxi - Obchodný zákonník, Živnostenský zákon, Zákonník práce, daňové zákony,
- aplikovať základné právne normy ochrany majetku a ochrany spotrebiteľa,
- vykonávať základné pracovné činnosti vo výrobných, odbytových a ubytovacích strediskách gastronomických a ubytovacích zariadení, - používať odbornú terminológiu vo svojom odbore,
- využívať všeobecné poznatky, pojmy a zásady správania sa na pracovisku,
- hodnotiť kvalitu surovín materiálov a tovaru,
- vykonávať základné normovanie spotreby surovín a materiálov,
- kalkulovať ceny,
- organizovať prácu v bežnej gastronomickej prevádzke a pri gastronomických akciách,
- zostavovať jedálne a nápojové lístky podľa gastronomických pravidiel,
- pripraviť pokrmy teplej a studenej kuchyne podľa receptúr,
- uplatňovať techniky jednoduchej i zložitej obsluhy pri podávaní jedál a nápojov,
- používať základné techniky a technológie na vytvorenie finálnych produktov a poskytnutie služieb v spoločnom stravovaní, ubytovacích službách a cestovnom ruchu, - orientovať sa v novo vyvinutých technológiách, surovinách a materiáloch, - uplatňovať etické zásady komunikácie s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi

2.3.1 Čitateľská gramotnosť

Medzi prioritami v Školskom vzdelávacom programe našej školy je prehlbovanie čitateľskej gramotnosti, ktorá vedie žiakov k porozumeniu a používaniu písaných textov, k uvažovaniu o nich pri dosahovaní osobných cieľov, rozvíjaní vlastných vedomostí a schopností. Čítanie s porozumením predstavuje integrálnu **súčasť všetkých vyučovacích predmetov**. Je to nadpredmetová kompetencia, rozvoju ktorej sa venujú **všetci pedagogickí zamestnanci školy**. Zámery v oblasti rozvoja čítania s porozumením sa orientujú na dve úlohy: 1. schopnosť porozumieť informačnému textu, 2. schopnosť porozumieť literárnemu textu.

Práca s východiskovými **informačnými** textami je povinnou súčasťou vyučovania každého školského predmetu. Vyučujúci vo svojich tematických výchovno-vzdelávacích plánoch budú venovať náležitú pozornosť problematike rozvíjania čitateľskej gramotnosti žiakov. Súčasťou čitateľskej gramotnosti je schopnosť čítať a rozumieť textovým aj netextovým informáciám, symbolom, obrázkom, kresbám, fotografiám, schémam, grafom, mať čitateľské návyky, prejavovať záujem o čítanie spolu so záujmom o objavovanie a učenie sa. Kvalitné čítanie s porozumením je východisko nadobúdania akýchkoľvek poznatkov, ktoré majú jednotliví vyučujúci svojim žiakom sprostredkovať.

Práca s literárnymi **umeleckými** východiskovými textami je primárnou doménou predmetu slovenský jazyk a literatúra. V predmete slovenský jazyk a literatúra sa kladú do popredia ciele rozvíjania komunikačných schopností žiakov. Zdôrazňuje sa chápanie jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Najväčší akcent sa kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať. Slovenčinári majú vytvárať čo najkvalitnejšie základy čitateľskej kompetencie žiakov, ale rozvíjať ju musia učitelia všetkých vyučovacích predmetov, samozrejme, ak poznajú metódy, ako to robiť a aktívne ich zaraďujú do vlastnej výučby. Preto v rámci aktívneho celoživotného vzdelávania budú všetci pedagogickí zamestnanci našej školy sa venovať štúdiu publikácii orientovaných na rozvoj čitateľskej gramotnosti.

Čitateľská gramotnosť Čitateľské kompetencie zahŕňajú:

- techniku čítania,
- schopnosť a proces pochopenia textu,
- schopnosť identifikovať informácie v texte, hodnotiť prečítané, zapamätať si myšlienky textu, reprodukovať text, dedukovať na základe textu, utvoriť si úsudok,
- schopnosť logicky spájať súvislosti, vyvodit' hlavné myšlienky, poučenia, závery, - schopnosť konštruovať myšlienky nad rámec textu a spájať ich v kontexte s predošlými poznatkami a vedomosťami.

Čítanie teda zahŕňa nielen zvládnutie techniky čítania, ale aj intelektuálne spracovanie informácií a ich praktické uplatnenie, využitie v každodennom živote.

3.UČEBNÝ PLÁN

Učebný plán RUP pre študijný odbor 6445 K kuchár začínajúci 1.ročník šk. r. pre študijný odbor 6444 K čašník, servírka duál začínajúci 1.ročník šk. r. 2018/2019
2018/2019

Kód a názov študijného odboru	6445 K kuchár				
Forma štúdia	Denná				
Vyučovací jazyk	Slovenský				
Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	Týždenný počet vyučovacích hodín				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
Teoretické vyučovanie	17	17	17	17,5	68,5
Všeobecno-vzdelávacie predmety	11	11	10	9	41
Slovenský jazyk a literatúra e)	3	3	3	3	12
Cudzí jazyk d), f)	3	3	3	3	12
Etická výchova/náboženská výchova g)	1	1			2
Občianska náuka		1			1
Dejepis			1		1
Chémia	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Matematika	1,5	1,5	1,5	1,5	6
Informatika h)	1				1
Telesná a športová výchova d)	1	1	1	1	4
Odborné predmety	6	6	7	8,5	27,5
Ekonomika	1	2	2	2	7
Svet práce				0,5	0,5
Manažment a Marketing			1	1	2
Účtovníctvo j)			1,5	1	2,5
Potraviny a výživa	2	1	0,5	1	4,5
Technológia	2	2	1,5	1	6,5

Administratíva a korešpondencia j)		1	0,5		1,5
Aplikovaná informatika h)				1	1
Medzinárodná gastronómia				1	1
Technika obsluhy a služieb j)	1				1
Praktické vyučovanie	15	17,5	17,5	17,5	67,5
Odborný výcvik	15	17,5	17,5	17,5	67,5
Spolu	32	34,5	34,5	35	136

1.2 Prehľad využitia týždňov:

Činnosť	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30
Maturitná skúška	x	x	x	2
Časová rezerva (účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie a i.)	7	7	7	5
Spolu týždňov	40	40	40	37

3.1 Poznámky k učebnému plánu pre učebný odbor

5. V Dodatku č. 2 pre skupinu študijných a učebných odborov 62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II, v časti „Vzorový učebný plán a vzorové učebné osnovy pre študijný odbor pre študijný odbor 6445 K kuchár“ sa na s. 181 poznámok nahrádza aktualizovaným textom v znení:

„1.1 Poznámky k vzorovému učebnému plánu pre 4-ročný študijný odbor 6445 K kuchár:

a) Riaditeľ školy môže na základe odporúčania predmetovej komisie vykonať vo vzorovom učebnom pláne úpravy až do 10% z celkového počtu týždenných vyučovacích hodín. Pri týchto úpravách nie je možné zrušiť žiadny vyučovací predmet, alebo do skupiny predmetov zaradiť nový predmet. Minimálny počet vyučovacích hodín slovenského jazyka a literatúry (3 vyučovacie hodiny týždenne v každom ročníku) a cudzieho jazyka (3 vyučovacie hodiny týždenne v každom ročníku) musí zostať zachovaný. Minimálny percentuálny podiel vyučovacích hodín odborného teoretického praktického vyučovania z celkového počtu vyučovacích hodín musí ostať zachovaný.

b) V jednotlivých vyučovacích predmetoch má vyučujúci možnosť upraviť obsah učiva až do výšky 30% v každom ročníku zaradením nových poznatkov, vyplývajúcich z aktuálneho rozvoja vedy a techniky a z potreby prispôbiť učivo aktuálnym potrebám odboru, trhu práce, alebo regiónu. Zmeny v obsahu učiva všeobecno-vzdelávacích predmetov navrhuje príslušná predmetová komisia. Zmeny v obsahu učiva odborných predmetov navrhuje príslušná predmetová komisia na základe požiadaviek zamestnávateľa.

- c) Riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania možno spájať do viachodinových celkov.
- d) Trieda sa delí na každej hodine na skupiny pri minimálnom počte 24 žiakov.
- e) Trieda sa na dvoch hodinách v týždni za celé štúdium delí na skupiny pri minimálnom počte 24 žiakov.
- f) Vyučuje sa jeden z cudzích jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky.
- g) Vyučuje sa predmet etická výchova, alebo náboženská výchova podľa záujmu žiakov. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov.
- h) Trieda sa delí na skupiny, maximálny počet žiakov v skupine je 15.
- i) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa v 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy). Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz.
- j) Ak sa vyučovacia hodina poskytuje formou praktických cvičení, trieda sa delí na skupiny s minimálnym počtom 8 žiakov v skupine.“.
- k) V prípade, že sa vyučovanie uskutočňuje v triede, v ktorej sa nachádzajú aj žiaci, ktorým sa poskytuje praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania znižuje sa počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ z 5 týždenných vyučovacích hodín za štúdium na 2 a vo vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ zo 6 týždenných vyučovacích hodín na 4.
- l) Predmet odborný výcvik sa realizuje podľa požiadaviek zamestnávateľských subjektov v rozsahu minimálne 48 týždenných vyučovacích hodín za štúdium (1. ročník 6 hodín, 2., 3. a 4. ročník 14 hodín), pričom počet disponibilných hodín je 25; maximálne 67,5 týždenných vyučovacích hodín za štúdium (1. ročník 15 hodín, 2., 3. a 4. ročník 17,5 hodín), pričom počet disponibilných hodín je 5,5.“.